

**Raport z Wizytacji  
(ocena programowa)**

**dokonanej w dniach 27–28.11.2014 r. na kierunku grafika prowadzonym w ramach obszaru  
sztuki na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanym w  
formie studiów stacjonarnych na Wydziale Sztuk Wizualnych  
w Akademii Sztuki w Szczecinie**

**przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:**

**przewodniczący: prof. Paulina Komorowska-Birger**

**członkowie:**

**prof. Adam Romaniuk, członek PKA**

**prof. Janusz Akermann, ekspert merytoryczny PKA**

**Agnieszka Szyndler, ekspert PKA ds. studenckich**

**mgr Grzegorz Kołodziej, ekspert PKA ds. formalno - prawnych**

**Krótką informacją o wizytacji**

Wizytacja kierunku grafika prowadzonego na Wydziale Sztuk Wizualnych w Akademii Sztuki w Szczecinie, odbyła się na prośbę Rektora tej Uczelni. Ocena ta została uwzględniona w harmonogramie prac Komisji w roku akademickim 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO PKA.

**Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji**

### **Załącznik nr 3 Informacje o wynikach poprzedniej oceny programowej**

#### **1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę<sup>1</sup>.**

- 1) *Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki*

Akademia Sztuki w Szczecinie powstała w 2010 r. na mocy ustawy Sejmu RP z dn. 29 kwietnia 2010 r. w wyniku połączenia Wydziału Edukacji Muzycznej szczecińskiej filii Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu oraz Katedry Edukacji Artystycznej Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego. Obecnie Uczelnia składa się z czterech wydziałów: Wydziału Edukacji Muzycznej, Wydziału Instrumentalnego, Wydziału Malarstwa i Nowych Mediów oraz Wydziału Sztuk Wizualnych. Wydział Sztuk Wizualnych otrzymał uprawnienia do prowadzenia kierunku grafika na poziomie studiów I i II stopnia decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr MNiSW/DNS/WUP/6051/11063-5/AL/10 z dnia 28 września 2010 r.

Strategia rozwoju Uczelni została wprowadzona uchwałą Senatu nr 56/2013 z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Akademii Sztuki w Szczecinie. Integralną część strategii stanowi misja Uczelni. Strategia rozwoju Jednostki została wprowadzona uchwałą Rady Wydziału nr 3/2014 z dnia 12 lutego 2014 r. Tryb przyjęcia Strategii Rozwoju spełnia wymogi określone w art. 66 ust. 1a oraz art. 70 ust. 1 Ustawy.

Uchwałą Senatu nr 70/2012 z dnia 19 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunków prowadzonych w Akademii Sztuki w Szczecinie, przyporządkowano kierunek grafika na poziomie studiów I i II stopnia do obszaru sztuki (dziedzina sztuk plastycznych). Efekty kształcenia kolejno dla poziomu studiów I i II stopnia określono w załącznikach nr 12 i 14 do ww. uchwały.

Kierunek Grafika z zakresie sztuk plastycznych jest jednym z 2 kierunków prowadzonym na Wydziale Sztuk Wizualnych Akademii Sztuki w Szczecinie od początku jej działalności w 2010r. Równolegle prowadzony jest kierunek Architektura Wnętrz. Kierunek Grafika dzieli się na 2 specjalności: Grafika Projektowa i Grafika Warsztatowa. Koncepcja kształcenia na Wydziale Sztuk Wizualnych, kierunek Grafika zakładająca kształcenie artystów grafików i projektantów, zgodna jest z Misją i Strategią Akademii Sztuki w Szczecinie. Kształcenie na kierunku Grafika bezpośrednio wiąże się z wieloma celami określonymi w strategii i misji rozwoju Akademii Sztuki i Wydziału Sztuk Wizualnych, podkreślić należy szczególny związek z następującymi jej punktami: utrzymanie charakteru kształcenia studentów w oparciu o współczesną, akademicką myśl

naukową, wysoka pozycja naukową uczelni budowana w oparciu o nowoczesne zaplecze kadrowe i infrastrukturalne, przygotowanie programów studiów i realizacja kształcenia uwzględniającego potrzeby gospodarki oraz życia publicznego zgodnie z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji, rozpoznanie zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy.

Obecnie na WSW na kierunku Grafika studiuje 115 studentów.

W tym na studiach I st. 72 studentów oraz 43 studentów na studiach II st. Oferta kształcenia na Wydziale Sztuk Wizualnych, kierunku Grafika w sposób jednoznaczny wiąże się z celami określonymi w strategii rozwoju Akademii Sztuki w Szczecinie. Koncepcja kształcenia zakłada wykształcenie na poziomie studiów stacjonarnych I i II stopnia. Szczególny nacisk na kształtowanie oferty kształcenia położony jest na uzyskanie szerokiego wykształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, koniecznych do podjęcia zarówno zbiorowej jak i indywidualnej pracy związanej z szeroko pojętą współczesną grafiką projektową i artystyczną. Struktura zaproponowanej oferty kształcenia przez dwie katedry: Katedrę Grafiki Artystycznej i Katedrę Grafiki Projektowej, pozwala na indywidualny wybór studiowanych programów naukowo-dydaktycznych oferowanych przez pracownię a tym samym pozwala elastycznie kształtować program uwzględniający indywidualne potrzeby studentów. Na kierunku Grafika, prowadzonym na Wydziale, przekazuje się wiedzę na wysokim poziomie i zapewnia zdobycie odpowiednich kwalifikacji zawodowych poprzez organizację praktyk zawodowych. Prowadzenie zajęć przez praktyków, wprowadzanie unikalnych programów nauczania, innowacyjność poszukiwań formalnych oraz otwartość na szerokie spektrum poszukiwań twórczych jest wpisana w ofertę kształcenia

Należy stwierdzić, że koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki.

- 2) ***wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.***

Na kierunku grafika określaniem koncepcji kształcenia zajmuje się Rada Programowa, którą zgodnie z *Zarządzeniem nr 37/2013 Rektora Akademii Sztuki w Szczecinie z dnia 16 września 2013r.* powołuje Dziekan. W skład Rady wchodzi reprezentanci studentów. Samorząd Studencki opiniuje powstałe plany i programy studiów w formie pisma adresowanego do Dziekana Wydziału. W opinii studentów ich programy i plany studiów nie wymagają korekty.

W procesie definiowania efektów kształcenia i dostosowywania do nich programów studiów poza pracownikami naukowo-dydaktycznymi biorą udział interesariusze wewnętrzni (studenci są członkami Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, Rady Programowej, Rady Wydziału i Senatu Akademii Sztuki w Szczecinie, gdzie wyrażają swoje opinie) oraz interesariusze zewnętrzni, czyli partnerskie placówki oświatowe i kulturalne. Mając zapewnioną stałą współpracę ze szczecińskimi placówkami oświatowymi i kulturalnymi Dziekan Wydziału, poprzez wyznaczonych w tym celu odpowiedzialnych pracowników naukowo-dydaktycznych na bieżąco kontroluje i modyfikuje pewne elementy i aspekty procesu kształcenia. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych są członkami Rad Programowych dla kierunków prowadzonych na wydziale (mogą wnioskować zmiany w planach kształcenia) oraz mają możliwość uczestniczenia w zebraniach Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Przedstawiciele studentów są członkami Rady Wydziału i Senatu. Udział przedstawicieli studentów w Senacie i Radzie Wydziału jest nie mniejszy niż 20%, co jest zgodne z art. 61 ust. 3 oraz art. 67 ust.4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Podczas spotkania z ZO PKA studenci podkreślili, iż mają możliwość wyrażania swoich opinii i zgłaszania postulatów grona studenckiego w każdym z wyżej wymienionych organów.

Wydział współpracuje również z instytucjami samorządowymi i kulturalnymi. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywa się również na bieżąco podczas realizowanych zadań statutowych Wydziału, organizacji plenerów czy praktyk. Zadania wprowadzane do programu pod wpływem zapotrzebowania zewnętrznych interesariuszy są przez prowadzących pracownie odpowiednio dostosowane do zagadnień programowych tak, aby pozwalały osiągać zamierzone efekty kształcenia. Atutem takiej działalności jest odniesienie się do rzeczywistych rynkowych potrzeb, możliwość zetknięcia się studentów z konkretnym zamówieniem na projekt i szansa na jego realizację. Do interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Wydziałem Sztuk Wizualnych należą: Trafostacja Sztuki w Szczecinie, Muzeum Techniki i Komunikacji-Zajeżdźnia Sztuki w Szczecinie, Stowarzyszenie Klaster ICT Pomorze Zachodnie, Zamek Książąt Pomorskich, Muzeum Narodowe w Szczecinie, Gmina Golczewo – Zespół Szkół Publicznych w Golczewie, Słupski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Polskie Stowarzyszenie na rzecz osób z upośledzeniem umysłowym, Fundacja BGK im. J. K. Steczkowskiego, Akademickie Biuro Kultury i Sztuki Alma Art. Wydział realizuje z instytucjami samorządowymi i kulturalnymi liczne imprezy kulturalne o zasięgu lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym. Wydział współpracuje również z licznymi ośrodkami zagranicznymi.

Poprzez te działania z interesariuszami zewnętrznymi koncepcja kształcenia na Wydziale

Sztuk Wizualnych, kierunku Grafika nie tylko zostaje wzbogacona o takie instrumenty jak: rozwijanie i praktyczne zastosowanie nabytych w czasie studiów umiejętności i wiedzy, zarządzanie czasem, pracy zespołowej, prezentacji własnych projektów, ale również staje się ona ważnym elementem kształtującym efekty oraz daje szansę na lepszy pełniejszy rozwój kierunku.

### **Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego<sup>2</sup> w pełni**

#### **Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

**1). Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki**

**2). W procesie określania koncepcji kształcenia, definiowania efektów kształcenia i dostosowywania do nich programów, na wizytowanym kierunku, biorą udział studenci, pracownicy, absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni.**

**2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie**

*1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi; opis efektów jest publikowany.*

Działania Uczelni odnoszące się do projektowania programów kształcenia należy uznać za prawidłowe w zakresie prawnym i organizacyjnym. Plan i program studiów dla kierunku grafika został opracowany z uwzględnieniem Krajowych Ram Kwalifikacji (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. Nr 253, poz. 1520). Plany studiów obowiązujące od roku akademickiego 2014/15 zatwierdzone zostały uchwałą Rady Wydziału Sztuk Wizualnych z dnia 7 maja 2014 r. Programy kształcenia sporządzane są zgodnie z wytycznymi określonymi w zarządzeniu nr 10/2012 Rektora z dnia 27 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia jednolitych zasad sporządzania programów kształcenia oraz opisów kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia oraz zarządzeniu nr 38/2013 Rektora z dnia 16 września 2013 r. w sprawie wzorów dokumentów związanych z programem kształcenia.

---

<sup>2</sup> według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

Efekty kształcenia dla studiów stacjonarnych I stopnia w tym każdego modułu kształcenia zarówno w grupie treści kierunkowych, jak i podstawowych oraz przedmiotowych efektów kształcenia dla Kierunku Grafika, dla każdego poziomu kształcenia są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Zakładane efekty kształcenia oraz spójność kierunkowych i podstawowych modułów efektów kształcenia, są zgodne z koncepcją rozwoju kierunku.

Absolwent studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku grafika, posiada interdyscyplinarną wiedzę z zakresu historii sztuki, historii kultury i cywilizacji, etyki, estetyki oraz filozofii. Posiada wiedzę i umiejętności warsztatowe oraz artystyczne w zakresie grafiki i obszarów pokrewnych, umożliwiające podejmowanie twórczości własnej oraz pracy w zespole. Przygotowany jest do posługiwania się tradycyjnymi i nowoczesnymi środkami przekazu artystycznego w twórczości graficznej i projektowej. Absolwent przygotowany jest do pracy w instytucjach kultury, wydawnictwach i agencjach graficznych. Absolwent przygotowany jest do podjęcia pracy w szkolnictwie – po dodatkowym uzyskaniu uprawnień nauczycielskich – wykonywania zawodu nauczyciela. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Absolwent studiów stacjonarnych II stopnia na kierunku grafika, posiada ugruntowaną wiedzę z zakresu sztuk pięknych oraz projektowych w obszarze grafiki, pozwalającą na podejmowanie samodzielnych twórczych działań, posiada wiedzę, dotyczącą swobodnego korzystania z różnorodnych mediów oraz umiejętność samodzielnego poszerzania i rozwijania wiedzy, dotyczącej wybranej specjalności, dysponuje zaawansowanymi umiejętnościami w posługiwaniu się właściwą techniką i technologią w trakcie realizacji prac artystycznych w zakresie wybranej specjalności, posiada umiejętność tworzenia rozbudowanych prezentacji słownych w formie pisemnej i ustnej na tematy związane z wybraną specjalnością, jak i szeroką problematyką z obszaru sztuki, wykazując zdolność formułowania własnych sądów i wyciągania trafnych wniosków, jest w pełni kompetentnym i samodzielnym artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności oraz w ramach innych szeroko pojętych działań kulturotwórczych, inicjuje działania artystyczne w zakresie szeroko pojętej kultury (podejmowanie projektów o charakterze interdyscyplinarnym lub też wymagających współpracy z przedstawicielami innych dziedzin sztuki i nauki), świadomie umie zaplanować swoją ścieżkę kariery zawodowej na podstawie zdobytych na studiach umiejętności i wiedzy, wykorzystując również wiedzę zdobytą w procesie ustawicznego samokształcenia. Absolwent w swych działaniach wykazuje się inwencją i kreatywnością. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia.

Zagadnienia podejmowane na nauczanych przedmiotach są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia opracowanymi w oparciu o Krajowe Ramy Kwalifikacji dla obszaru kształcenia: sztuka, dziedziny: sztuki plastyczne, dyscypliny: sztuki piękne.

Opracowano efekty kształcenia w formie “tabel odniesień efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki” oraz “Matryce efektów kształcenia”. Pracownicy Wydziału Sztuk Wizualnych opracowali opisy przedmiotów, które są zgodne z kierunkowymi efektami kształcenia. Cele i efekty kształcenia określone dla przedmiotów w „Opisach” i efekty kształcenia określone dla grup treści kształcenia w „Tabeli odniesień przedmiotów (modułów kształcenia) do kierunkowych efektów kształcenia”, są spójne z efektami kształcenia określonymi dla kierunku.

Studenci Wydziału Sztuk Wizualnych, kierunku Grafika, specjalność: grafika warsztatowa i grafika projektowa, są zaznajomieni z metodami i kryteriami ocen efektów kształcenia. Ocena odbywa się na koniec danego przedmiotu, cyklu rozliczeniowego oraz na koniec studiów w procesie dyplomowania. W toku studiów weryfikowane są także umiejętności nabywane w czasie praktyk studenckich. Studenci są zapoznani z efektami kształcenia i ich zdaniem są one spójne.

W procesie definiowania efektów kształcenia i dostosowywania do nich programów studiów poza pracownikami naukowo-dydaktycznymi biorą udział studenci. Są oni członkami Rady Wydziału, Senatu, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i w każdym z tych organów wyrażają swoje opinie i zgłaszają postulaty.

Efekty kształcenia dla poszczególnych przedmiotów, modułów zostały w sposób zrozumiały opisane w sylabusach tych przedmiotów. Sylabusy poszczególnych przedmiotów zawierają informacje takie jak: wymagania wstępne, cele kształcenia, efekty kształcenia, treści programowe, formy kształcenia oraz metody oceniania, formę i warunki zaliczenia kursu, literaturę obowiązkową i dodatkową oraz określony nakład pracy studenta. Są one dostępne za pośrednictwem strony internetowej Uczelni.

Zespół pozytywnie ocenił spójność i możliwość osiągnięcia kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia w odniesieniu do wymagań formułowanych dla obszaru wiedzy, z którego kierunek się wywodzi, Realizacja celów i szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych modułów kształcenia jest osiągalna i nie budzi zastrzeżeń Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Akademia Sztuki w Szczecinie bierze udział we wdrażaniu wspólnego systemu monitorowania losów absolwentów dla uczelni artystycznych, którego koordynatorem jest

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Odpowiednie porozumienie zostało podpisane 30.08.2012 r. Opracowany system służy monitorowaniu karier, udostępnianiu wyników użytkującym to narzędzie uczelniom, staje się bazą informacyjną dla pracodawców poszukujących absolwentów uczelni artystycznych, a także dla kandydatów na studia artystyczne.

***2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,***

Efekty kształcenia, kierunkowe, przedmiotowe, są spójne, zrozumiałe i przejrzyste.

Procedury związane z weryfikacją efektów kształcenia, w tym ich sprawdzalność opisane są w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Sztuk Wizualnych, przyjętym Uchwałą Senatu Akademii Sztuki z dnia 19.12.2013 r.

Procedury i zasady stanowią podstawę weryfikacji czynników wpływających na jakość kształcenia. Określone metody weryfikacji pozwalają na sprawdzenie efektów kształcenia na każdym etapie w formie egzaminów ustnych, pisemnych i praktycznych. Weryfikacja odbywa się poprzez ustalone formy, charakterystyczne dla poszczególnych zajęć. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie obszarów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne).

Treści programów kształcenia sporządzone przez prowadzących w sposób szczegółowy i zrozumiały, określają metody weryfikacji osiągnięć studentów.

Podczas pierwszych zajęć w semestrze, studenci kierunku grafika, są zapoznawani przez nauczycieli akademickich, z zakładanymi efektami kształcenia, treściami programowymi oraz metodami oceny osiągnięć. W opinii studentów efekty kształcenia zostały wyrażone w sposób przejrzysty.

Kryteria oceny stosowane przez prowadzących zajęcia są zrozumiałe dla studentów, a wykładowcy stosują się do nich przez cały okres trwania kursu. Cały system weryfikacji wiedzy i umiejętności jest przejrzysty.

***3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.***

Wszystkie kategorie efektów kształcenia: wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne są na każdym etapie procesu edukacyjnego sprawdzalne i weryfikowane. Tematyka przygotowywanych na Wydziale prac dyplomowych na studiach I stopnia podlega każdorazowej akceptacji przez Radę Wydziału.

Zasady realizacji prac licencjackich przyjęte na Wydziale Sztuk Wizualnych spełniają

zarówno zasady zawarte w Regulaminie Studiów, jak i procedurę przyjętą przez Wydział.

Na kierunku Grafika obowiązują przyjęte na Wydziale zasady dyplomowania oraz wymogi formalne dotyczące przygotowania pisemnej pracy dyplomowej o tematyce związanej z kierunkiem studiów wg. Uchwały 92/2014 Senatu AS z dnia 03.04.2014r.

Podstawowe warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego to: uzyskanie zaliczeń wszystkich obowiązkowych przedmiotów i praktyki oraz wymaganej w toku studiów liczby punktów ECTS, uregulowanie wszystkich zobowiązań finansowych wobec Uczelni.

Zakres egzaminu dyplomowego na studiach I stopnia na kierunku Grafika obejmuje: wykonanie pracy dyplomowej praktycznej i jej zaprezentowanie, egzamin ustny z jej zakresu oraz ustny egzamin dyplomowy z tematyki związanej z kierunkiem studiów w obecności Komisji Egzaminacyjnej powołanej przez Dziekana.

Zakres egzaminu dyplomowego na studiach II stopnia na kierunku Grafika obejmuje: wykonanie pracy dyplomowej praktycznej i jej zaprezentowanie, pracy pisemnej o tematyce związanej z kierunkiem studiów oraz egzamin ustny z jej zakresu w obecności Komisji Egzaminacyjnej powołanej przez Dziekana.

Okresem zaliczeniowym w Uczelni jest semestr. Opis sposobów oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia znajduje się w wybranych paragrafach Regulaminu Studiów. System ocen, zasady zaliczania przedmiotów oraz semestru są określone w rozdziale VII – zaliczenie przedmiotów i rozdziale VIII - zaliczenie semestru/roku. Stosowanymi formami oceny są sprawdziany ustne i pisemne, kolokwia ustne, przeglądy cząstkowe, semestralne oraz końcowo-roczne oraz egzaminy standaryzowane i niestandaryzowane w formie pisemnej i ustnej. Nauczyciele akademicki w ocenie końcowej uwzględniają również aktywność studenta podczas zajęć. Wiedza jest weryfikowana podczas egzaminów. Umiejętności natomiast są sprawdzane w trakcie zajęć warsztatowych. Studenci są oceniani obiektywnie.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość z uwagi na charakter wizytowanego kierunku. Studenci ocenianego kierunku podzielają opinię Władz Uczelni w tym zakresie.

Skala odsiewu w wizytowanej jednostce jest minimalna. Na rezygnację z podjętych studiów mają wpływ różne czynniki zewnętrzne takie jak: choroba, wydarzenia losowe czy też zmiana uczelni. Studenci, którzy przeszli przez ostre sito egzaminu wstępnego, stykają się z interesującym programem dydaktycznym nie rezygnują ze studiów z powodu zmiany zainteresowań czy też braku postępów.

Podczas wizytacji oglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. Dokumenty te są sporządzane zgodnie wymogami

rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz.U. 2011 nr 201 poz. 1188). Zaliczanie modułów/przedmiotów zostaje potwierdzone w odpowiedniej dokumentacji tj. indeks, karta egzaminów i zaliczeń, protokół. W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane z przebiegiem studiów oraz procesem dyplomowania. Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że są one prowadzone poprawnie.

Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że cały system dotyczący oceny efektów kształcenia na Wydziale Sztuk Wizualnych, kierunek Grafika, jest przejrzysty i powszechnie dostępny. Tak działający system, który weryfikuje oczekiwane efekty kształcenia oraz ocenę na poszczególnych etapach, którego efektem końcowym jest praca dyplomowa, odnosi się do wszystkich efektów kształcenia.

***4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.***

Biuro Karier na Akademii Sztuki w Szczecinie monitoruje kariery zawodowe absolwentów i przechowuje informacje dotyczącą losów absolwentów uczelni. Jest komórką wykonawczą decyzji Rektora w tym zakresie. Biuro Karier zostało powołane decyzją Senatu z dnia 20 grudnia 2013 r.

Do zadań Biura Karier należy: tworzenie i aktualizacja narzędzi do monitorowania kariery zawodowej absolwentów, obsługa systemu monitorowania karier zawodowych absolwentów, archiwizowanie formularzy i ankiet, statystyczna analiza zebranych danych, tworzenie zestawień tabelarycznych i raportów.

Akademia Sztuki w Szczecinie bierze udział we wdrażaniu wspólnego systemu monitorowania losów absolwentów dla uczelniach artystycznych, którego koordynatorem jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Odpowiednie porozumienie zostało podpisane 30.08.2012 r. Projekt dotyczy absolwentów uczelni muzycznych i plastycznych. W ramach tej współpracy Uczelnia przygotowała oświadczenie o wyrażeniu zgody przez absolwentów na monitorowanie ich karier zawodowych, na podstawie którego tworzy bazę danych o absolwentach. Baza zostanie wykorzystana do badania w tym roku. Wyniki ankiet z założenia mają zostać poddane analizie w celu ewaluacji kształcenia na ocenianym kierunku w odniesieniu do Uczelni, jak i pozostałych Uczelni w kraju uczestniczących w badaniu.

Studenci ocenianego kierunku jednak nie zauważają działalności Biura Karier. Rozmowy z pracownikami Uczelni oraz studentami kierunku grafika podczas wizytacji pozwalają stwierdzić, iż Biuro nie prowadzi wystarczającej polityki informacyjnej w zakresie swojej

działalności

Wydział Sztuk Wizualnych, kierunek Grafika stara się utrzymywać kontakt z absolwentami. Zarówno władze Wydziału, jak i sami nauczyciele naukowo-dydaktyczni obserwują z wielkim zainteresowaniem dalsze poczynania swoich podopiecznych. Częste kontakty, odwiedziny absolwentów w macierzystych pracowniach stają się wręcz swoistym, poligonem wymiany doświadczeń i porad w samodzielnych krokach w nowej pozauczelnianej rzeczywistości. Wieloletnie kontakty podczas studiowania na Wydziale owocują nie tylko wspólnymi zainteresowaniami artystycznymi, ale wspólnymi różnymi działaniami na rynku wystawienniczym oraz rynku działań wydawniczo – poligraficznym.

#### **Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych**

Zespół Wizytujący dokonał oceny wybranych losowo prac dyplomowych, zarówno studiów I jak i II stopnia. Wszystkie sprawdzone prace odpowiadały wybranej tematyce, reprezentowały wysoki poziom artystyczny i projektowy. Dokumentacja prowadzona jest starannie. Sugeruje się wprowadzenie bardziej szczegółowego opisu prac artystycznych w dołączonej dokumentacji zdjęciowej dyplomów artystycznych ( technika, wymiary itp.).

Zespół Wizytujący dokonał oceny wybranych prac etapowych w 7 pracowniach artystycznych. Zarówno wykonanie zadań jak również realizacje poszczególnych etapów wykonania zadań zostały ocenione wysoko we wszystkich pracowniach. Na uwagę zasługuje również prowadzona dokumentacja fotograficzna prac semestralnych. W jednej z pracowni podjęto decyzję o poszerzeniu programu pracowni o nowoczesne metody druku płaskiego, co świadczy o dbałości jednostki o jakość kształcenia.

#### **Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego<sup>4</sup> w pełni**

**Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

**1). Zespół pozytywnie ocenił spójność efektów kształcenia dla studiów w odniesieniu do wymagań formułowanych dla obszaru wiedzy, z którego kierunek się wywodzi. Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku.**

**2). Efekty kształcenia przyjęte i zatwierdzone przez Radę Wydziału dla poszczególnych profili o obszarów kształcenia zostały zdefiniowane prawidłowo. Są one zrozumiałe i sprawdzalne.**

3). Zespół Wizytujący stwierdza, że Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia. Stosowany przez Jednostkę system jest powszechnie dostępny. Taki system weryfikujący zamierzenia i ocenę na poszczególnych etapach, odnosi się do wszystkich efektów kształcenia (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Sugeruje się jedynie wprowadzenie bardziej szczegółowego opisu prac artystycznych w dołączonej dokumentacji zdjęciowej dyplomów artystycznych.

4). Wydział Sztuki, kierunek Grafika wprowadził mechanizmy monitorowania losów absolwentów poprzez Biuro Karier na poziomie całej Akademii Sztuki. Sugeruje się poprawienie polityki informacyjnej Biura Karier.

### **3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia**

- 1) *Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,*

Na wizytowanym kierunku Akademii Sztuki w Szczecinie program studiów jest ukierunkowany na osiągnięcie efektów kształcenia z obszaru sztuki. Program studiów stanowi opis procesu kształcenia prowadzącego do osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla kierunku *Grafika*. Wydział Sztuk Wizualnych poprzez kadrę naukowo dydaktyczną oraz programy poszczególnych pracowni w pełni realizuje założenia zmierzające do osiągnięcia przez studentów zarówno celów, jaki i efektów kształcenia. Zarówno w grupie treści podstawowych jak również w grupie treści kierunkowych. Oferta programowa obejmuje szereg przedmiotów ściśle związanych z wiedzą humanistyczną, opanowaniem metod rozwiązywania problemów projektowych oraz twórczego posługiwania się warsztatem w swobodnym wyrażaniu koncepcji artystycznej.

Europejski System Transferu Punktów (European Credit Transfer System) wprowadzono na Akademii Sztuki w Szczecinie, w tym na kierunku Grafika, uchwałą Senatu nr 98/2014 dnia 14 maja 2014r.

Program studiów dla kierunku *Grafika*, studia stacjonarne I stopnia określa sekwencje i moduły określone w planie programu studiów: profil kształcenia – stacjonarne, profil ogólnoakademicki, liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów – 6 semestrów, liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji 184, łączną liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje podczas zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich

i studentów – 121,4, łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia – 18, łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych – 164, liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać, realizując moduły kształcenia oferowane na zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów – 9, liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach z wychowania fizycznego – 2, liczbę punktów przypisanych praktykom – 4, liczbę punktów przypisanych przedmiotom umożliwiającym studentowi wybór – 77.

Program na studiach I stopnia oparty jest o następujące bloki przedmiotów: blok ogólnoakademicki – obowiązkowy dla wszystkich, blok podstawowy kursy misyjne – obowiązkowy dla wszystkich, blok artystyczny – oprócz przedmiotów obowiązkowych zawiera jedną pracownię do wyboru, blok technik wspomagających warsztat – obowiązkowy dla wszystkich oraz blok kierunkowy – pracownie kierunkowe, pracownie wybieralne.

Student kierunku Grafika, specjalności grafika projektowa lub grafika warsztatowa podczas I roku oprócz zajęć z przedmiotów z bloków: ogólnoakademickiego, kursów misyjnych, artystycznego, technik wspomagających warsztat, przechodzi przez blok kierunkowy zawierający podstawy pracowni kierunkowych. Są one wstępem i przygotowaniem do wyboru na II roku studiów pracowni kierunkowych. Na III roku studiów wybrana pracownia kierunkowa jest pracownią dyplomującą.

Formy zajęć, treści i metody kształcenia jakie odbywają się w Uczelni są w pełni dostosowane do wymagań stawianych przez charakter kierunku i pozwalają na osiągnięcie wszystkich celów oraz efektów kształcenia. Przedmioty do wyboru są realizowane w semestrach III – VI na studiach I stopnia. Studenci zwrócili uwagę, iż mają realny wpływ na wybór pracowni z bloków obieralnych.

Absolwent studiów pierwszego stopnia uzyskuje interdyscyplinarną wiedzę z zakresu historii sztuki, historii kultury i cywilizacji, etyki, estetyki oraz filozofii, dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych pozwalającą na realizację zadań zespołowych, posiada ogólną znajomość rozwoju teorii sztuki, posiada wiedzę dotyczącą sztuki współczesnej, rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami pracy artystycznej, posiada ogólny zakres wiedzy dotyczący marketingowych, finansowych i prawnych aspektów zawodu artysty, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zagadnienia związane z prawem autorskimi, posiada

umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych i wystąpień ustnych, dotyczących szczegółowych zagadnień związanych z różnymi dziedzinami twórczości artystycznej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł, realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji, posiada umiejętność współpracy i integracji podczas realizacji zespołowych zadań projektowych oraz przy pracach organizacyjnych i artystycznych związanych z różnymi przedsięwzięciami kulturalnymi, umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu sztuk wizualnych, umie włączyć się twórczo w realizację zadań instytucji kultury (np. galeria czy centrum kultury) w zakresie sztuk wizualnych. Absolwent z dyplomem licencjata kierunku Grafika przygotowany jest do podjęcia studiów II stopnia.

Program studiów dla kierunku *Grafika*, studia stacjonarne II stopnia określa sekwencje i moduły określone w planie programu studiów: profil kształcenia – stacjonarne, profil ogólnoakademicki, liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów – 4 semestry, liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji 120, łączną liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje podczas zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich I studentów – 75, łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia – 8, łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych – 111, liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać, realizując moduły kształcenia oferowane na zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów – 6, liczbę punktów przypisanych przedmiotom umożliwiającym studentowi wybór – 84.

Program na studiach II stopnia oparty jest o następujące bloki przedmiotów: blok kursów misyjnych – obowiązkowy dla wszystkich, blok kursów obieralnych – obowiązkowy dla wszystkich, blok technik wspomagających warsztat – obowiązkowy dla wszystkich oraz blok kierunkowy – pracownie kierunkowe, pracownie wybieralne.

Student kierunku Grafika, specjalności grafika projektowa lub grafika warsztatowa podczas I roku oprócz zajęć z przedmiotów z bloków: kursów misyjnych, obieralnych, technik wspomagających warsztat, przechodzi przez blok kierunkowy. Na początku roku akademickiego student zobowiązany jest do wyboru jednej pracowni kierunkowej oraz dwóch uzupełniających. Dla poszerzenia wiedzy, umiejętności od roku akademickiego 2014/2015 pracownia uzupełniająca może być wybrana spośród innej specjalności. Oznacza

to, że student grafiki warsztatowej jako pracownię uzupełniającą wybiera spośród pracowni grafiki projektowej a student grafiki projektowej jako pracownię uzupełniającą wybiera spośród pracowni warsztatowych. Na II roku studiów wybrana pracownia kierunkowa jest pracownia dyplomującą.

Absolwent studiów drugiego stopnia posiada: gruntowną wiedzę z zakresu rozwoju sztuk wizualnych, wiedzę dotyczącą swobodnego korzystania z różnorodnych mediów oraz umiejętność samodzielnego poszerzania i rozwijania wiedzy, dotyczącej wybranej specjalności, dysponuje poszerzoną wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym), posiada wysoko rozwiniętą osobowość artystyczną, umożliwiającą tworzenie i realizowanie własnych, oryginalnych koncepcji artystycznych w zakresie wybranej specjalności, dysponuje zaawansowanymi umiejętnościami pozwalającymi w sposób kreatywny i swobodny skonstruować własny, niezależny język wypowiedzi artystycznej, jest przygotowany do współpracy z innymi osobami w ramach prac zespołowych, także o charakterze interdyscyplinarnym oraz do objęcia wiodącej roli w takich zespołach, posiada umiejętność tworzenia rozbudowanych prezentacji słownych w formie pisemnej i ustnej na tematy związane z wybraną specjalnością, jak i szeroką problematyką z obszaru sztuki, wykazując zdolność formułowania własnych sądów i wyciągania trafnych wniosków, jest w pełni kompetentnym i samodzielnym artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności oraz w ramach innych szeroko pojętych działań kulturotwórczych, prezentuje skomplikowane i specjalistyczne zadania i projekty w przystępnej formie, w sposób zrozumiały dla osób nie mających doświadczenia w pracy nad projektami artystycznymi. Program studiów II stopnia uwzględnia wszystkie moduły w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W planie studiów zachowana jest wymagana liczba godzin i odpowiedni rozkład punktów ECTS.

Regulamin praktyk studenckich na Wydziale Sztuk Wizualnych w Akademii Sztuki w Szczecinie został przyjęty Zarządzeniem Nr 3/2014 Dziekana Wydziału z dnia 29.04.2014r. Zarządzenie określa cele oraz sposób organizacji praktyk zawodowych, zasady zwolnienia studenta z odbywania praktyk oraz zadania studenta odbywającego praktykę.

Praktyka studencka stanowi integralną część studiów. Praktyka realizowana jest w przedsiębiorstwach, instytucjach, zakładach produkcyjnych oraz innych podmiotach związanych ze specyfiką kierunku studiów. Praktyki ujęte są w planie studiów. Plener jest obowiązkowy. Odbycie obowiązkowego pleneru odnotowywane jest w indeksie; niezaliczenie pleneru traktowane jest jak niezaliczenie semestru. Dziekan wyznacza osoby, odpowiedzialne za

przeprowadzenie pleneru i rozstrzyga sprawy związane z jego organizacją i przebiegiem – w szczególności zatwierdza warunki finansowe i socjalne oraz program pleneru. Warunki organizacji, przebiegu i zaliczenia pleneru reguluje zarządzenie Dziekana z 10 stycznia 2013 r.

Celem praktyki zawodowej jest weryfikacja przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, osiągniętych przez studenta w ciągu pierwszych czterech semestrów studiów. Praktyka jest niezwykle istotnym elementem procesu dydaktycznego, umożliwiającym studentowi zetknięcie się z rynkiem pracy w zakresie wybranego zawodu; pozwala na konfrontację wyobrażeń o przyszłej pracy z rzeczywistością, umożliwia opanowanie nowych umiejętności, zdobycie nowych kwalifikacji. Praktyka zawodowa jest obowiązkowa, lecz student ma szerokie możliwości wyboru sposobu jej realizacji. Przy wyborze praktyki zawodowej studenci korzystają z ofert interesariuszy zewnętrznych, współpracujących z wydziałem, ofert przygotowanych przez Biuro Karier lub proponują własne rozwiązania organizacyjne.

Organizacja praktyk musi spełniać wiele restrykcyjnych warunków, w tym: praktyka jest realizowana na podstawie umowy pomiędzy Akademią a Organizatorem Praktyki, zawierającej podstawę odbywania praktyki, jej program, czas trwania i warunki jej odbywania. Dziekan sprawuje nadzór nad praktykami studenckimi i rozstrzyga sprawy, związane z przebiegiem praktyk; w jego imieniu bieżącymi sprawami dotyczącymi praktyk studenckich zajmuje się Pełnomocnik Dziekana d.s. Praktyk; ze strony Organizatora Praktyki bezpośredni nadzór nad jej przebiegiem sprawuje kierownik przedsiębiorstwa lub instytucji albo osoba przez niego upoważniona, określana dalej jako Opiekun Praktyki; informacja o odbyciu praktyki wpisywana jest do indeksu; niezaliczenie praktyki traktowane jest jak niezaliczenie semestru.

Studenci ocenianego kierunku mają regulaminową możliwość indywidualizacji procesu kształcenia (*Regulamin studiów Akademii Sztuki w Szczecinie, Rozdział III Indywidualna organizacja studiów*). Formą indywidualizacji kształcenia jest indywidualny tok studiów. Zgodnie z Regulaminem studiów o ITS mogą ubiegać się studenci, którzy uzyskali średnią ocen powyżej 4,5 za poprzedni rok akademicki lub semestr, posiadają znaczące osiągnięcia artystyczno-naukowe. O indywidualny tok studiów mogą również starać się studenci, którzy mają możliwość odbycia staży, praktyk, warsztatów itp., które wymagają dłuższej nieobecności w Uczelni. Regulamin nie ujmuje indywidualizacji procesu kształcenia dedykowanego osobom niepełnosprawnym.

Metody dydaktyczne realizowane na kierunku grafika mają charakter różnorodny, a ich

kształt uzależniony jest od specyfiki poszczególnych przedmiotów oraz celów, jakie stawiane są zarówno prowadzącym, jak i studentom. Różnorodność metod dydaktycznych jest wyzwaniem organizacyjnym, ale jednocześnie stanowi o atrakcyjności kierunku. Metody dydaktyczne w zdobywaniu poszczególnych poziomów kształcenia możemy podzielić na trzy grupy: metody audytoryjne, metody ćwiczeniowo/warsztatowe oraz pracę własną. Metody audytoryjne są podstawą bloku zajęć związanych z grupą treści podstawowych, wszystkimi blokami teoretycznymi realizowanymi w formie wykładów, seminariów oraz konwersatoriów. Metoda ćwiczeniowo/warsztatowa stanowi podstawę zajęć realizowanych w grupie treści kierunkowych. Ta forma zajęć oparta w dużej mierze na wykonywaniu zadań oraz ćwiczeń warsztatowych jest najlepszą metodą nauki warsztatu i zawodu. Uczestniczenie bezpośrednio prowadzącego umożliwia w trakcie realizacji zadania korygowanie błędów a korekta permanentna stanowi najlepszą formę porozumienia. Praca własna, którą wykonuje student to praca wykonywana podczas toku całych studiów jak również a może przede wszystkim praca związana z pracą licencjacką i magisterską.

Zespół Oceniający PKA ocenił pozytywnie ułożenie modułów przedmiotów w planie organizacyjnym Jednostki.

Sekwencje przedmiotów i modułów określone w planie i programie studiów są określone prawidłowo. Organizacja procesu kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych form kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Zarówno czas trwania kształcenia, formy zajęć dydaktycznych i metody kształcenia na poszczególnych poziomach kwalifikacji nie budzą zastrzeżeń Zespołu Oceniającego. Tak zbudowany program kształcenia oraz założone cele i efekty kształcenia są w pełni realizowane i osiągalne dla studiów I i II stopnia.

**2) *Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.***

Wydział Sztuk Wizualnych Akademii Sztuki w Szczecinie, kierunek Grafika, specjalność grafika warsztatowa i projektowa, realizuje program naukowo-dydaktyczny, który oparty jest na sprawdzonych metodach dydaktycznych, przyjętych i realizowanych programach poszczególnych pracowni. Realizuje i osiąga w pełni zakładane efekty kształcenia zarówno w płaszczyźnie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla studiów I i II stopnia. Praktyki studenckie pozwalają na nabycie przez studentów niezbędnych umiejętności praktycznych. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne kierunku tworzą spójną całość. Świadczy o tym właściwa organizacja studiów oraz treści programowe, które są dostosowane do celów kształcenia. Ocena ta została

dokonana na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz rozmów przeprowadzanych z władzami Uczelni i pracownikami dydaktycznymi kierunku, jak również na podstawie hospitacji zajęć.

#### **Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego<sup>4</sup> w pełni**

**Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

**1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta na studiach I i II stopnia. Przyjęta punktacja ECTS jest zgodna z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie. Sekwencja przedmiotów, bloków programowych określonych w programie studiów jest prawidłowa. Władze Wydziału dużą uwagę przywiązują do studenckich „praktyk”. Studenci pozytywnie oceniają program studiów na wizytowanym kierunku.**

**2) Wszystkie składowe całego procesu edukacyjnego prowadzone na wizytującym kierunku tj: efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość dla studiów I i II stopnia.**

#### **4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów**

**1) *Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,***

Wydział zatrudnia do realizacji programu dla wizytowanego kierunku 32 osoby w tym 11 wskazanych do minimum kadrowego. Wszystkie zatrudnione osoby mają odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia powierzonych im przedmiotów.

Zespół Wizytujący po przeanalizowaniu dokumentacji osobowej kadry zatrudnionej w jednostce, stwierdza, że liczba pracowników naukowo – dydaktycznych jak również struktura ich kwalifikacji w pełni umożliwią osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji przedstawionego programu studiów.

**2) *dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,***

Zgodnie z § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370), minimum kadrowe dla studiów pierwszego

stopnia

w obszarze kształcenia w zakresie sztuki stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Natomiast dla studiów drugiego stopnia zgodnie z § 15 ust. 6 ww. rozporządzenia, minimum kadrowe stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego stopnia jedenastu nauczycieli akademickich, w tym pięciu z grupy pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz sześć osób ze stopniem naukowym doktora. Na poziomie studiów drugiego stopnia do minimum kadrowego zadeklarowano dziesięciu nauczycieli akademickich, w tym czterech z grupy pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz sześć osób ze stopniem naukowym doktora.

Dodatkowo do minimum kadrowego zadeklarowano dziewięć osób z tytułem zawodowym magistra. Zgodnie z art. 9a. ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca studia pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym może zaliczyć do minimum kadrowego, w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora, dwie osoby posiadające tytuł zawodowy magistra i znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów. **W związku z faktem, że studia na wizytowanym kierunku prowadzone są w ramach ogólnoakademickiego profilu kształcenia, do minimum kadrowego rozumianego jako minimalna liczba samodzielnych nauczycieli akademickich oraz nauczycieli ze stopniem doktora, nie można zaliczyć osób posiadających jedynie tytuł zawodowy magistra.**

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie wszystkich deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, na wizytowanym kierunku Wydział zaliczył do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia tylko nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a Ustawy. Dla wszystkich nauczycieli zadeklarowanych do minimum kadrowego na studiach II stopnia Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy.

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia spełniają warunek zatrudnienia w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów wynikający z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370).

**W przypadku jednej osoby ze stopniem doktora zgłoszonej do minimum kadrowego**

na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia na bieżący rok akademicki nie zaplanowano osobiście prowadzonych na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęć dydaktycznych w wymiarze przewidzianym przepisami, zgodnie z § 13 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Żadna z osób nie przekroczyła limitu minimów kadrowych określonego w art. 112a ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Powyższa analiza wskazuje, że mając na uwadze wymogi merytoryczne i formalne, do minimum kadrowego można zaliczyć:

- na studiach pierwszego stopnia
  - 5 pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych,
  - 5 pracowników ze stopniem naukowym doktora,
- na studiach drugiego stopnia
  - 4 pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych,
  - 5 pracowników ze stopniem naukowym doktora.

W raporcie samooceny zgłoszono 11 nauczycieli akademickich do minimum kadrowego. Zespół Wizytujący nie zaliczył 1 nauczyciela ze stopniem doktora. Do minimum kadrowego kierunku grafika na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia można zatem zaliczyć łącznie 10 nauczycieli akademickich, w tym 5 samodzielnych pracowników i 5 pracowników ze stopniem naukowym doktora na studiach I stopnia oraz 4 samodzielnych pracowników i 5 pracowników ze stopniem naukowym doktora na na studiach II stopnia. Wszyscy posiadają dorobek w zakresie obszaru sztuki dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie artystycznej sztuki piękne.

Z punktu widzenia merytorycznego i formalnego, minimum kadrowe spełnia wymagania określone w § 14 ust. 6 oraz 15 ust. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe (10) do liczby studentów kierunku (115) spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370) i wynosi ok.1: 11,5 przy wymaganym 1:25.

- 3) *jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.*

Na podstawie informacji uzyskanych w toku wizytacji, należy stwierdzić, że Wydział

od roku akademickiego 2012/2013 **zapewnia stabilne minimum kadrowe dla kierunku grafika na poziomie studiów I i II stopnia**. Od tego czasu w skład minimum kadrowego zaliczana jest grupa tych samych dziesięciu osób, w tym pięć z grupy pracowników samodzielnych, oraz pięć ze stopniem naukowym doktora. Skład minimum kadrowego na kierunku grafika prowadzonym na Wydziale Sztuk Wizualnych w perspektywie długoterminowej jest stabilny. Na podstawie analizy teczek osobowych pracowników podanych do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku można stwierdzić, że zdecydowana większość nauczycieli akademickich wskazanych do minimum jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, a także, iż dla prawie wszystkich osób Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy.

Częstotliwość zmiany jego składu jest płynna i zależna przede wszystkim od podnoszenia kwalifikacji nauczycieli akademickich. Trzon minimum stanowią nauczyciele kwalifikowani w dziedzinie sztuk plastycznych, a w szczególności w dyscyplinie grafika. O jakości zapewnianej dydaktyki świadczą zebrana przez wydział bogata dokumentacja semestralnych ćwiczeń studenckich, prac dyplomowych, publikacji artystyczno-naukowych wykładowców, jak i informacje o działaniach i osiągnięciach zawartych w raporcie samooceny.

Polityka kadrowa jednostki na kierunku Grafika jest ściśle powiązana z charakterem prowadzonego kierunku i specjalności. Świadczą o tym ukończone w krótkim czasie 3 postępowania habilitacyjne, 3 ukończone przewody doktorskie, 3 toczące się przewody doktorskie, oraz

1 postępowanie nadania tytułu profesora. Jednostka na kierunku Grafika w roku akademickim 2013/14 na podstawie konkursu pozyskała jednego doktora z poza Akademii na stanowisko adiunkta.

Kryteria doboru i podnoszenia stanowisk nauczycieli akademickich odbywają się na podstawie otwartych i upublicznianych konkursów oraz powoływanych przez dziekana kompetentnych

w danych dziedzinach komisjach. Członkami komisji są zazwyczaj: dziekan, prodziekan, kierownik katedry, w której ma być zatrudniony nauczyciel akademicki oraz nauczyciel akademicki reprezentujący określoną dyscyplinę w stopniu naukowym minimum doktora. W ciągu roku akademickiego weryfikację zajęć dydaktycznych zapewnia wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia składający się między innymi z zatwierdzanych kart kursów, hospitacji, ankiet i sprawozdań z działalności naukowo-artystycznej nauczycieli akademickich, ankiet studenckich. Powyższe procedury i kryteria doboru oraz weryfikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, są przejrzyste i prawidłowo upowszechniane.

Rozwój kadry naukowej jest wspierany przez Uczelnianą Komisję ds. Rozwoju Nauczycieli Akademickich składającej się z Dziekanów wszystkich wydziałów oraz Prorektora ds. nauki

i współpracy z zagranicą w Szczecinie. Dziekan wnioskuję do Komisji o pokrycie kosztów nauczyciela akademickiego gotowego na podwyższenie swoich kwalifikacji. Po rozpatrzeniu kandydatury i pozytywnym zaopiniowaniu Komisja wnioskuję do Rektora o pokrycie kosztów przewodów i postępowań naukowych. Jak wynika z przedstawionej dokumentacji wszystkie przewody i postępowania dla Wydziału Sztuk Wizualnych były pokrywane przez budżet Uczelni. Pracownicy mają możliwość wyjazdów i uczestnictwa w ramach programu LLP/Erasmus. Nauczyciele akademicy mogą wnioskować o wyjazdy w celu prowadzenia zajęć, wykładów, jak i odbycia szkoleń. Kwalifikacje osób do wyjazdów odbywają się zarówno w oparciu o kryteria jakościowe, jak i o stworzenie możliwości dla nauczycieli ubiegających się o wyjazd po raz pierwszy. Priorytet wyjazdów pracowników wynika z uczelnianych zasad kwalifikacyjnych, których między innymi ważnym czynnikiem jest podnoszenie kompetencji naukowo-artystycznych. W roku akademickim 2014/15 Uczelniana Komisja Kwalifikacyjna pozytywnie rozpatrzyła 2 wnioski o wyjazd w ramach programu Erasmus nauczycieli Wydziału Sztuk Wizualnych będących w minimum kadrowym kierunku Grafika .

**(Załącznik nr 5- Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicy);**

Podczas spotkania z Zespołem Wizytującym pracownicy Wydziału poza pozytywnymi odczuciami związanymi z zaangażowaniem i pracą Dziekana i Prodziekana oraz poparciem w rozwoju kadry i ogólnie dobrymi relacjami w zespole pedagogów i studentów w obszarze samego wydziału, podnieśli problem wykorzystania pracowni tzw. ogólnodostępnych na Uczelni – zauważyli, że jako ważny podmiot Akademii mają takie samo prawo do korzystania z tych pracowni jak inne wydziały. W ich odczuciu, nie są traktowani na równi z innymi. Istnieje również problem organizacyjny związany z udostępnianiem sprzętu np. fotograficznego i niejednokrotnie pracują na sprzęcie własnym a nie uczelnianym.

Istotnym poruszonym problemem na jaki zwrócono uwagę i Zespół Wizytujący podkreślił to na spotkaniu podsumowującym z Władzami Uczelni, to brak równej reprezentacji przedstawicieli Wydziału Sztuk Wizualnych w stosunku do innych wydziałów w Senacie Akademii. Sugeruje się zwrócenie uwagi na procentowy udział przedstawicieli wszystkich wydziałów w Senacie Uczelni podczas opracowywania nowego statutu.

**Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego<sup>3</sup> w pełni**  
**Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

**1) Zespół Wizytujący po przeanalizowaniu dokumentacji osobowej kadry zatrudnionej w jednostce, stwierdza, że liczba pracowników naukowo – dydaktycznych jak również**

struktura ich kwalifikacji w pełni umożliwią osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji przedstawionego programu studiów.

2) Zespół Wizytujący potwierdza, że jednostka całkowicie spełnienia wymagania dotyczące minimum kadrowego dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Zespół Wizytujący wysoko ocenia dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe i stwierdza, że są one adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia na danym kierunku studiów.

3) Władze kierunku prowadzą politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewniającą pracownikom dobre warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą. Sugeruje się zwrócenie uwagi na procentowy udział przedstawicieli wszystkich wydziałów w Senacie Uczelni podczas opracowywania nowego statutu.

5) Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

*Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniającą potrzeby osób niepełnosprawnych.*

Wydział Sztuk Wizualnych na kierunku Grafika mieści się w 3 budynkach. W Pałacu pod Globusem przy pl. Orła Białego 2, gdzie mieszczą się: pracownie grafiki projektowej, architektury wnętrz, rysunku, malarstwa, fotografii i sale wykładowe, przy ul. Krzysztofa Kolumba 61, gdzie mieszczą się: pracownie grafiki warsztatowej, grafiki projektowej oraz rysunku i malarstwa, przy ul. Grodzkiej 50, gdzie mieści się pracownia rzeźby. Choć odległości między poszczególnymi budynkami nie są duże i nie stanowią dla studentów istotnego problemu, to dla lepszej integralności wydziału, komfortu pracy studentów i wykładowców Wydział Sztuk Wizualnych w swoich planach dąży do integracji wszystkich pracowni i sal wykładowych w jednym miejscu. Wskazują na to zaawansowane plany remontu kolejnego budynku z określonymi już funkcjami, jak i plany, które podczas rozmowy podsumowującej wizytację Zespołu Oceniającego przedstawił Rektor Akademii Sztuki.

Pracownie kierunkowe zarówno na specjalności grafika projektowa, jak i grafika warsztatowa przystosowane są poprawnie do programów dydaktycznych. Wydział zgodnie z programem studiów zapewnia studentom niezbędną przestrzeń i specjalistyczne wyposażenie pracowni do pracy w takich technikach jak: wkłęsłodruk, wypukłodruk, litografia czy grafika cyfrowa. Pracownie grafiki projektowej także spełniają wymogi programowe poprzez niezbędne przestrzenie oraz wyposażenie w sprzęt komputerowy z aktualnym oprogramowaniem. Obie specjalności mają zapewniony dostęp do profesjonalnego studia fotograficznego. Zarówno pracownie kierunkowe, jak

i sale wykładowe dysponują odpowiednią przestrzenią dydaktyczną oraz mają stały lub mobilny dostęp do projektorów i komputerów. Cała przestrzeń dydaktyczna ma zapewniony bezprzewodowy dostęp do Internetu.

Rolę biblioteki ogólnouczelnianej pełni Mediateka czyli multimedialny system biblioteczno-informacyjny ukierunkowany na wspieranie edukacji akademickiej. Mediateka jest oparta o tradycyjny księgozbiór wraz z drukami muzycznymi i o multimedia: filmy DVD, płyty muzyczne, książki w wersji elektronicznej, pliki muzyczne. Zapewnia on również dostęp do światowych zbiorów z obszaru sztuki, pozwalając użytkownikom Mediateki zapoznać się ze światowym dziedzictwem kulturowym i ze współczesnym rynkiem artystycznym. Oprócz zbiorów Mediateka wyposażona jest w stanowiska komputerowe do przeglądania katalogów, stanowiska do pracy przede wszystkim ze zbiorami zewnętrznymi, jak i stanowiska do digitalizacji audio/video. W chwili wizytacji PKA ukończona została adaptacja przyległego podwórza w przeszkloną przestrzeń czytelní.

Usprawnić należy jednak pracę ogólnouczelnianej wypożyczalni sprzętu komputerowego i fotograficznego, jak i równomierną jego dostępność dla wszystkich wydziałów na co zwrócili uwagę pracownicy i studenci Wydziału Sztuk Wizualnych podczas spotkań z Zespołem Wizytującym.

Baza instytucji jako całość spełnia wymogi zapewnienia realizacji celów edukacyjnych programu studiów. Jej infrastruktura jest częściowo przystosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych ruchowo. W Pałacu pod Globusem ciągi komunikacyjne są dopasowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. W budynku znajduje się winda oraz toalety przeznaczone dla nich. Reszta budynków nie jest w pełni przystosowana.

Praktykami na Wydziale Sztuk Wizualnych zajmuje się powołany przez Radę Wydziału Pełnomocnik Dziekana d.s. Praktyk, Plenerów i Warsztatów, który działa na podstawie Regulaminu praktyk i plenerów również zatwierdzonego przez Radę Wydziału. Regulamin ściśle reguluje procedurę odbywania praktyk oraz określa podmioty, które mogą być brane pod uwagę przy wyborze miejsca praktyki. Brane pod uwagę są: galerie, centra sztuki, muzea, instytucje kulturalne, ośrodki edukacji upowszechniania sztuki, wydawnictwa, drukarnie, ośrodki telewizyjne, studia reklamowe, pracownie projektowe, firmy projektowo-usługowe, fabryki i zakłady produkcyjne. Wybór miejsca praktyki, ściśle powiązanej z kierunkiem studiów zatwierdza merytorycznie Pełnomocnik Dziekana d.s. Praktyk, Plenerów i Warsztatów lub Dziekan na podstawie proponowanego przez pracodawcę zakresu pracy. Praktyki Zatwierdzają również Pełnomocnik lub Dziekan. Przedstawiony regulamin oraz dokumentacja dotychczasowych praktyk studenckich przez Pełnomocnika Dziekana d.s. Praktyk, Plenerów i Warsztatów potwierdza ich prawidłowy przebieg i ich merytoryczny charakter.

**Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego<sup>4</sup> w pełni**  
**Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego**

Baza dydaktyczna oferowana przez Uczelnię, w opinii Zespołu Wizytującego oraz studentów, w pełni pozwala na realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów oraz osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Wszystkie pracownie specjalistyczne w opinii ZW PKA są bardzo dobrze wyposażone, a niektóre z nich, wzorcowo. Mediateka (biblioteka) funkcjonuje sprawnie oraz spełnia oczekiwania studentów w zakresie dostępnego księgozbioru. Dobór instytucji, w których studenci odbywają praktyki nie budzi zastrzeżeń Zespołu Wizytującego. Budynek główny jest przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

**6) Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów**

*Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.*

Na podstawie wysłanego wniosku, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego decyzją 209691/E-718/S/2014 , z dnia 25 lutego 2014 r. przyznał dotację podmiotową na utrzymanie potencjału badawczego Wydziałowi Sztuk Wizualnych w roku 2014 w wysokości **94 800 zł**. Oraz decyzją Nr 209691/E-718/M/2014, z dnia 9 kwietnia 2014 przyznano Jednostce dotację celową w wysokości **5640zł** -na prowadzenie w 2014 r badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich, finansowanych w wewnętrznym trybie konkursowym.

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia. Jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Z kierunkiem Grafika prowadzone są w roku 2014 trzy zagadnienia badawcze, których tematyka powiązana jest z programem studiów:

- 3) *Świat wirtualny Aheilios. Twórczość w przestrzeni informacji. Zamierzeniem projektu jest zbadanie możliwości wykorzystania interaktywnego środowiska wirtualnego 3d funkcjonującego online, umożliwiającego tworzenie oraz publikację dynamicznych interaktywnych treści 3d wielu użytkownikom w działalności twórczej, i informacyjnej o profilu artystycznym, funkcjonującej na styku sztuki, nauki i technologii.*

Studenci czynnie uczestniczą podczas zajęć z prowadzącym badania wykładowcą w formowaniu wirtualnych przestrzeni na autorskiej platformie Achelios. Zaobserwowane podczas zajęć

działania studentów i wyciągnięte z nich wnioski, były częścią składową wykładu wygłoszonego przez prowadzącego badania podczas międzynarodowej konferencji w Dunaju.

- 4) *Konfrontacje europejskie, polska grafika artystyczna – odrębność czy jedność. Nowatorskie w skali kraju badania w formie cyklu międzynarodowych spotkań zainicjowanych przez Katedrę Grafiki Artystycznej, dotyczące zagadnień kryzysu współczesnej sztuki, odrębności i jedności europejskiej myśli artystycznej twórców najmłodszego pokolenia. Poszukiwania wartości, dróg i kierunków w najnowszej sztuce, realizowanych w wymiarze wspólnych działań eksperymentalnych.*

Studenci będą mieć możliwość czynnego uczestniczenia w międzynarodowej konferencji zorganizowanej przez kierownika badań i Katedrę Grafiki Artystycznej oraz towarzyszących konferencji warsztatach, w których mogą również wziąć udział. Będą mieć możliwość zapoznania się z prelekcjami uczestników konferencji dzięki publikacji zebranych wykładów.

- 5) *Projektowanie graficzne w Szczecinie. Zbadanie i udokumentowanie rozwoju projektowania graficznego w Szczecinie w kontekście działalności Akademii Sztuki z uwzględnieniem współpracy przygranicznej z Niemcami.*

W ramach badań trwają prace nad powstaniem publikacji-monografii, w której reprodukowane są za równo graficzne prace projektowe wykładowców związanych z kierunkiem Grafika, jak i najlepsze prace studenckie semestralne i dyplomowe. Prezentowane są również dokonania wystawiennicze galerii Wydziału Sztuk Wizualnych, w kontekście współpracy przygranicznej z Niemcami.

Z przytoczonych przykładów wynika, że jednostka stwarza studentom bardzo dobre możliwości uczestniczenia w badaniach naukowych umożliwiając w ten sposób zdobycie wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej. Badania prowadzone w jednostce powiązane są z programami kształcenia. Treści związane z tematyką badań obecne są w kartach kursów (syllabusach). Wydziałowa Komisja ds. Badań Naukowych przydzielając środki na badania bierze pod uwagę powiązanie tematyki badań z programem kształcenia na kierunku Grafika.

#### **Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego<sup>4</sup> w pełni**

**Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.**

**Zespół Wizytujący po zapoznaniu się z dokumentacją i zasięgnięciu opinii studentów stwierdza, że rezultaty prowadzonych badań naukowych są dobrze wykorzystywane w procesie kształcenia, na kierunku *grafika*. Jednostka stwarza studentom szereg możliwości: uczestnictwa w badaniach naukowych, co przyczynia się do zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.**

## **7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię**

### **1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;**

Podstawą przyjęcia kandydata na studia I stopnia są, zgodnie z *Uchwałą nr 26/2013 Senatu Akademii Sztuki w Szczecinie z dnia 8 maja 2013r.*, wyniki z egzaminu maturalnego. Przyjęcie na studia odbywa się w drodze konkursu. Pod uwagę brane są również wyniki z dodatkowego egzaminu wstępnego, który obejmuje przegląd samodzielnie wykonanych prac kandydatów i autoprezentację oraz egzamin praktyczny, w skład którego wchodzi zadanie z rysunku, malarstwa i zadanie specjalistyczne.

Na studia I stopnia dodatkowy egzamin wstępny składa się z dwóch etapów i obejmuje:

**Etap I:** Przegląd samodzielnie wykonanych prac kandydatów i autoprezentacja. Kandydat ma możliwość zaprezentowania swoich prac wykonanych w wybranej technice związanych z wybranym kierunkiem i specjalnością studiów - m. in. fotografii, grafice, filmie wideo. Na podstawie prac kandydata Komisja Wydziałowa rozpoznaje predyspozycje kandydata, jego umiejętności artystyczne wymagane na tego typu studiach oraz decyduje o dopuszczeniu lub nie do następnego etapu egzaminu. Kandydatów nie obowiązuje znajomość historii sztuki.

Przegląd jest etapem egzaminu, za który kandydat nie otrzymuje punktów. Drugi etap egzaminu jest egzaminem praktycznym.

**Etap II:** Dodatkowy egzamin wstępny obejmuje: zadanie z rysunku, zadanie z malarstwa, zadanie specjalistyczne.

W przypadku studiów II stopnia podstawą przyjęcia na studia jest dyplom ukończenia studiów I stopnia oraz portfolio dokumentujące dorobek artystyczny.

Studenci uważają, iż wymagania rekrutacyjne są wystarczające do podjęcia studiów na ocenianym kierunku, a cała procedura rekrutacyjna zapewnia obiektywną ocenę kandydatów.

W opinii studentów zasady rekrutacji są przejrzyste i ogólnodostępne, a limit przyjęć uwzględnia potencjał dydaktyczny jednostki. Zasady rekrutacji na kierunek grafika nie posiadają uregulowań, dyskryminujących określoną grupę kandydatów. Egzamin umożliwia wnikliwą i obiektywną ocenę kandydatów, pozwala na przyjęcie najzdolniejszej młodzieży na studia. Na studia zostają przyjęci kandydaci zajmujący kolejne, najwyższe miejsca na liście ułożonej według kryterium najlepszych wyników, mieszczący się w limicie określonym przez Senat.

Egzamin wstępny uwzględnia zasadę równych szans i zapewnia właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek, nie dyskryminując żadnej z grup. Liczba kandydatów

przyjmowanych na kierunek odpowiada potencjałowi dydaktycznemu jednostki.

- 2) *system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;*** Ilość niezbędnej pracy i czasu, włożonego przez studenta, aby osiągnąć zakładane efekty kształcenia, jest skonstruowana prawidłowo. Wszystkie oceny osiągnięć studentów są nakierowane na proces uczenia się. Na każdym etapie całego procesu edukacyjnego pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jest zróżnicowane. Ale główna zasada jest niezmienna. Uczenie się, jest niezbędnym elementem do pozyskania niezbędnych osiągnięć. System oceny osiągnięć dydaktycznych studentów zawiera wystandaryzowane wymagania. Oceny osiągnięć dydaktycznych studentów w wizytowanej jednostce na wszystkich profilach i modułach kształcenia nie budzą zastrzeżeń. Charakteryzuje je pełen obiektywizm i przejrzystość formułowania ocen. Program nauczania oraz sposób zaliczania przedmiotu jest omawiany przez nauczycieli akademickich ze studentami. Założenia dotyczące wymagań egzaminacyjnych są konsekwentnie przestrzegane przez wykładowców. Weryfikacja wiedzy oraz umiejętności realizowana jest poprzez sprawdziany, kolokwia i przeglądy w formie ustnej i pisemnej.

System osiągnięć studentów jest w opinii studentów zrozumiały, obiektywny i sprawiedliwy oraz zorientowany na proces uczenia się. Bieżąca weryfikacja osiągnięć studenta oraz ocena aktywności podczas zajęć stymulują proces uczenia się studenta.

Nauczyciele akademicy udostępniają studentom sprawdzone i ocenione prace egzaminacyjne, a terminy poprawkowe zaliczeń podają zwyczajowo z tygodniowym wyprzedzeniem lub przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. Studenci kierunku grafika pozytywnie ocenili udostępnianie materiałów dydaktycznych przez prowadzących zajęcia.

W odczuciu studentów system oceny osiągnięć jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania, jest zobiektywizowany i sprawiedliwy, zgodny z tradycją uczelni artystycznych, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen.

W sylabusach hospitowanych zajęć podane są pełne zasady związane z kryteriami, jakie są zastosowane podczas zaliczenia przedmiotów oraz systemem ocen.

- 3) *struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;***

Wydział Sztuk Wizualnych, kierunek Grafika wspiera studentów w szerokim zakresie poszukiwania innych możliwości studiowania zarówno w kraju, jak również za granicą. Możliwość studiowania w innych ośrodkach akademickich może odbywać się w ramach

Programu ERASMUS oraz MOST.

Uczelnia uczestniczy w programie wymiany międzynarodowej Erasmus Plus. W obecnym roku akademickim w ramach programu wyjechało 3 studentów kierunku grafika. W programie LLP Erasmus w latach 2012/2013 i 2013/2014 uczestniczyło odpowiednio 2 i 1 studentów Uczelni. W ramach programu Uczelnia przyjmuje również zagranicznych studentów – w roku akademickim 2012/2013 przyjęła 2 studentów. Studenci mogą wyjechać do uczelni w takich krajach jak: Rumunia, Niemcy, Hiszpania, Turcja, Portugalia, Czechy i Łotwa. Studenci ocenianego kierunku pozytywnie wypowiedzieli się o wsparciu jakie zapewnia Uczelni w kwestii wymiany studenckiej, zarówno pod względem finansowym, jak i merytorycznym. W opinii studentów polityka informacyjna dotycząca internacjonalizacji procesu kształcenia działa prawidłowo.

Uczelnia przystąpiła również do programu wymiany krajowej MOST. Studenci od przyszłego roku akademickiego tj. 2015/2016, będą mogli wyjeżdżać do innych ośrodków akademickich w kraju w celu odbycia części studiów.

Studenci wiedzą co to jest system punktów ECTS i wykorzystują możliwości przez niego stworzone poprzez np. bloki przedmiotów do wyboru oraz poprzez wymianę międzynarodową, a wkrótce również krajową. Lektoraty są w opinii studentów prowadzone w sposób pozwalający na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Języki obce, których uczą się studenci ocenianego kierunku to język angielski i niemiecki. Grupy podzielone są według stopnia zaawansowania studentów. Studenci pozytywnie wypowiedzieli się o sposobie prowadzenia lektoratów oraz o ich poziomie merytorycznym.

Studenci Wydziału Sztuk Wizualnych są poinformowani i znają zarówno programy, jak również obowiązkową punktację ECTS, która obowiązuje w innych ośrodkach naukowych. Aby zakwalifikować się na wymianę z uczelniami partnerskimi, student podlega weryfikacji przez Komisję Kwalifikacyjną. Należy jednoznacznie stwierdzić, że struktura i organizacja programu na ocenianym kierunku sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów.

**4) *system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.***

System opieki naukowej i dydaktycznej działa poprawnie na ocenianym kierunku. Wszelkie informacje związane z tokiem studiów, organizacją roku akademickiego oraz harmonogramem zajęć są w opinii studentów ogólnodostępne i podawane do wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem. Komunikaty i ważne informacje związane

z wydarzeniami na Uczelni, jak i dokumenty związane z organizacją studiów są udostępniane przede wszystkim za pośrednictwem strony internetowej Uczelni, z uwagi na przeprowadzany

w Uczelni remont, liczba gablot z informacjami dla studentów została ograniczona do minimum - tablica informacyjna znajduje się tylko przy wejściu do budynku głównego Uczelni. Studenci zwrócili uwagę, iż w większości korzystają oni jednak ze strony internetowej Uczelni, w celu uzyskania bieżących informacji.

Zasady dotyczące dyplomowania opisane są w *Regulaminie studiów w Rozdziale XI. Egzamin dyplomowy i ukończenie studiów* oraz w *Zarządzeniu Dziekana nr 5/2014 w sprawie zapisów studentów do pracowni wyboru*. Zgodnie z ww. dokumentem student wybiera promotora poprzez wybór pracowni kierunkowej 1 na trzecim roku studiów I stopnia oraz pracowni kierunkowej na drugim roku studiów II stopnia. Limity miejsc obowiązują zgodnie z *Zarządzeniem nr 5/2014 Dziekana Wydziału Sztuk Wizualnych w sprawie limitu przyjęć do pracowni w roku akademickim 2014/2015*. Studenci pozytywnie ocenili taki sposób wyboru promotora.

Dostępność oraz sposób funkcjonowania Dziekanatu zostały ocenione przez studentów kierunku grafika pozytywnie. Godziny otwarcia według studentów, są dostosowane do ich potrzeb. Studenci kontaktują się z Dziekanatem w sprawach związanych z tokiem studiów, opłatami i stypendiami, wpisami na następny semestr.

Wszelkie skargi i wnioski związane z procesem kształcenia, składane przez studentów, kierowane są do Dziekana lub Rektora. Tryb rozpatrywania indywidualnych skarg i wniosków studenci oceniają jako przejrzysty i obiektywny. Opiera się on na odrębnych przepisach obowiązujących w Uczelni, takich jak np. *Regulamin studiów*.

Prowadzący zajęcia posiadają terminy konsultacji, które w opinii studentów są przestrzegane. Dodatkowo są oni dostępni za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia studentów kierunku grafika z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość.

Studenci wiedzą co to są sylabusy i widzą zgodność prowadzonych zajęć z treściami zawartymi w sylabusach. Zawierają one m.in. cele kształcenia w tym efekty kształcenia, treści programowe, metody nauczania, wykaz literatury obowiązkowej i dodatkowej oraz metody oceniania. W opinii studentów zawartość sylabusów jest kompletna. Sylabusy są udostępniane studentom za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Studenci uważają, iż zalecana przez wykładowców literatura pozwala na realizację zakładanych celów i efektów kształcenia. Należy zaznaczyć, iż znajomość sylabusów przez studentów jest znacząca, wynika ona głównie z potrzeby ich analizy przed wyborem danej pracowni

artystycznej. Z uwagi na specyfikę studiów, studenci kształtują samodzielnie program swoich studiów niemal od początku studiów poprzez szeroki wybór pracowni – przedmiotów.

Uczelnia posiada mechanizmy motywujące studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia w postaci stypendium rektora ujętego w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci wizytowanego kierunku mogą ubiegać się również o Stypendium Ministra. Dodatkowymi formami motywacji studentów do osiągania lepszych wyników w nauce są: Nagrody Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego oraz Stypendia Artystyczne Miasta Szczecin. Studenci kierunku grafika otrzymali wszystkie ww. nagrody. Podczas spotkania z ZO PKA studenci zaznaczyli, iż ww. mechanizmy są zdecydowanie motywujące do dalszego rozwoju naukowego.

*Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom Akademii Sztuki w Szczecinie* wprowadzony *Zarządzeniem Rektora nr 38/2014 z dnia 1 października 2014 roku* przewiduje wszystkie rodzaje stypendiów zawartych w art. 173 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy, podziału środków dokonuje Rektor Uczelni ze środków funduszu pomocy materialnej, w porozumieniu z organami samorządu studenckiego. Proporcje między stypendiami o charakterze socjalno-bytowym a stypendiami Rektora dla najlepszych studentów są zachowane w myśl art. 174 ust. 4 Ustawy. W opinii studentów wszystkie rodzaje stypendiów są motywujące do osiągania lepszych wyników w nauce.

W opinii studentów sposób przyznawania stypendiów jest przejrzysty i sprawnie funkcjonujący. Uprawnienia do przyznawania stypendiów posiada Dziekan oraz Rektor, gdyż uprawnienia nie zostały przekazane Uczelnianej Komisji Stypendialnej w myśl art. 176 ust. 3 ustawy. Wnioski studentów kierunku grafika kierowane są do Działu Spraw Studenckich. Od decyzji wydanej przez Dziekana przysługuje prawo złożenia odwołania do Rektora. Stypendia są wypłacane na indywidualne konto studenta. Polityka naliczania opłat prowadzona przez Uczelnię jest przejrzysta i zgodna z Ustawą.

W Uczelni działa Samorząd Studencki, który funkcjonuje na podstawie *Regulaminu Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego Akademii Sztuki w Szczecinie* przyjęty przez Senat Uczelni w dniu 14 lutego 2011r. Samorząd posiada jednopoziomową strukturę – działa na szczeblu ogólnouczelnianym. Kadencja Samorządu Studenckiego trwa dwa lata.

Samorząd Studencki opiniuje takie dokumenty jak: regulamin studiów, regulamin przyznawania pomocy materialnej oraz programy studiów.

Samorząd Studencki obecnie nie posiada własnego pomieszczenia w Uczelni, jednak zaistniały stan jest spowodowany remontem w budynku Uczelni. Samorząd posiada

budżet, który jest opracowywany z góry na cały rok. W obecnym roku fundusz na działalność statutową, w opinii Samorządu był dość skromny. Mimo tego studenci uważają, że Uczelnia wystarczająco wspiera finansowo i merytorycznie działalność studencką, a relacje panujące w Uczelni między przedstawicielami Samorządu Studentów a Władzami Uczelni oparte są na wzajemnym zaufaniu i szacunku. Samorząd corocznie, we współpracy z pozostałymi samorządami studenckimi z miasta Szczecin, organizuje takie wydarzenia kulturalne jak np. Otrzęsiny czy Juwenalia.

Studenci posiadają swoich reprezentantów w Komisji Dyscyplinarnej i Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów, Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich, Senackiej Komisji Statutowej, Senackiej Komisji Budżetowej, Senackiej Komisji ds. Dydaktyki oraz w Uczelnianym i Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia, jak również w Radzie Programowej zajmującej się tworzeniem programów studiów na ocenianym kierunku.

W Uczelni działa Biuro Karier, studenci ocenianego kierunku jednak nie zauważają jego działalności. Rozmowy z pracownikami Uczelni oraz studentami kierunku grafika podczas wizytacji pozwalają stwierdzić, iż Biuro nie prowadzi wystarczającej polityki informacyjnej w zakresie swojej działalności. W opinii studentów szkolenia organizowane przez Biuro Karier dotyczące tematyki m.in. autoprezentacji, są przydatne w dalszej karierze zawodowej, stąd należałoby kontynuować szkolenia prowadzone przez Biuro i ulepszyć politykę informacyjną w Uczelni.

Studenci pozytywnie wypowiedzieli się w kwestii obciążenia zajęciami w semestrze. W ocenie studentów liczba godzin dydaktycznych w semestrze jest odpowiednia. Poza wymiarem godzin, studenci pozytywnie ocenili długość przerw między zajęciami.

Studenci pozytywnie wypowiadają się o relacjach panujących w Uczelni pomiędzy nauczycielami akademickimi a studentami.

#### **Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego<sup>4</sup> w pełni**

##### **Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów.**
- 2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania, jest zobiektywizowany i sprawiedliwy. Oceny osiągnięć dydaktycznych studentów w wizytowanej jednostce na wszystkich profilach i modułach kształcenia nie budzą zastrzeżeń.**
- 3) Struktura programu studiów sprzyja mobilności studentów.**

**4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej w pełni sprzyja rozwojowi artystycznemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.**

**8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.**

- *Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,*

Przepisy prawne normujące proces zapewnienia jakości w Akademii Sztuki w Szczecinie można podzielić na bezpośrednio odnoszące się do funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz te o charakterze ogólnym, regulujące kwestie związane z procesem kształcenia, zasadami rekrutacji, weryfikacją efektów kształcenia, w tym zasadami dyplomowania, tokiem studiów, oceną nauczycieli akademickich, wsparciem studentów, itp. Na podstawie informacji uzyskanych podczas wizytacji oraz udostępnionej dokumentacji, należy stwierdzić, że zintensyfikowanie prac zmierzających do stworzenia formalnych ram funkcjonowania WSZJK nastąpiło w 2012 r. W efekcie podjętych działań uchwałą Senatu nr 14/2012 z dnia 19 grudnia 2012 r. przyjęto wprowadzono Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia. W uchwale wskazano, że celem działania WSZJK jest zapewnienie wysokiej jakości procesu dydaktycznego, poprzez:

- opracowanie procedur i wytycznych służących podnoszeniu i zapewnieniu jakości kształcenia,
- monitorowanie i doskonalenie procesów związanych z kształceniem,
- określenie procedur gromadzenia, analizowania i wykorzystywania stosownych informacji w zapewnieniu jakości kształcenia,
- weryfikowanie procesu kształcenia pod kątem osiągania zakładanych efektów kształcenia i ich zgodnością z potrzebami rynku pracy,
- wprowadzenie nowych kierunków, form i metod kształcenia, zgodnie z opiniami interesariuszy zewnętrznych,
- angażowanie wszystkich interesariuszy procesu kształcenia w jego monitorowanie i doskonalenie.

Struktura zarządzania procesem dydaktycznym w Uczelni jest podporządkowana jej strukturze organizacyjnej i wynika głównie ze Statutu Akademii Sztuki w Szczecinie oraz uchwały Senatu nr 14/2012 z dnia 19 grudnia 2012 r. Podstawową jednostką organizacyjną Uczelni jest

Wydział, który prowadzi kierunki studiów. Wydziałem kieruje Dziekan, który jest odpowiedzialny za nadzór nad jednostkami dydaktycznymi. Organem kolegiальnym jest Rada Wydziału. W zakresie struktury zarządzania jakością zadania realizuje Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia. Nadzór nad funkcjonowaniem WSZJK sprawuje Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą. Powołany przez Rektora w drodze zarządzenia Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia jest odpowiedzialny za funkcjonowanie WSZJK i kierowanie działalnością Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Zadania Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia są określone w Zarządzeniu nr 6/2013 Rektora AS z dnia 01 marca 2013 r., zaś zadania Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w zarządzeniu nr 12/2013 Rektora AS z dnia 8 kwietnia 2013 r.

Zadania Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia zostały określone w uchwale nr 14/2012 Senatu z dnia 19 grudnia 2012 r. należy do nich wdrażanie procedur związanych z WSZJK, nadzorowanie ich prawidłowego funkcjonowania oraz inicjowanie działań mających na celu doskonalenie i podnoszenie jakości kształcenia na Wydziale. Powołany przez Dziekana Przewodniczący Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia jest odpowiedzialny za kierowanie działalnością zespołu oraz współpracę z Uczelnianym Zespołem ds. Jakości Kształcenia. Ważną rolę w strukturze zarządzania jakością w odniesieniu do wizytowanego kierunku pełni Rada Programowa. Zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 37/2013 Rada Programowa współpracuje z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz z Wydziałowym Zespołem ds. Jakości Kształcenia, zaś głównym zadaniem Rady jest monitorowanie i doskonalenie programu studiów.

Uchwałą Senatu nr 15/2012 z dnia 19 grudnia 2012 r. wprowadzono w Uczelni Wewnętrzny System Ewaluacji Jakości Kształcenia. W uchwale wskazano, że ma on na celu ocenę działania i stopień zaawansowania procesów wdrożeniowych podejmowanych i realizowanych w Uczelni w ramach WSZJK, w szczególności poprzez:

- ocenę organizacji i warunków realizacji procesów kształcenia;
- ocenę podnoszenia jakości kształcenia określonego kierunku studiów;
- weryfikację efektywności praktycznych instrumentów zapewnienia jakości kształcenia na poziomie Uczelni, poszczególnych wydziałów oraz komórek organizacyjnych;
- ocenę sprawności mechanizmów stałego zarządzania, monitorowania i doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Cele Wewnętrznego Systemu Ewaluacji Jakości Kształcenia realizuje Uczelniany Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, którego głównym zadaniem jest ocena działań podejmowanych i realizowanych przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia. Uczelniany Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia realizuje swoje

zadania m.in. poprzez dokonywanie corocznego przeglądu WSZJK, który określa procedura przeglądu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zgodnie z ww. procedurą Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia są zobowiązane do przeprowadzania corocznego przeglądu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na poziomie wydziału. Wnioski wynikające z przeprowadzonych przeglądów, sformułowane w Protokołach przeglądu, są obligatoryjnie wykorzystywane w działalności doskonalącej Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni.

Analizując przedłożone podczas wizytacji dokumenty potwierdzające aktywność podmiotów funkcjonujących na rzecz doskonalenia jakości kształcenia, można stwierdzić, że prowadziły one działania wynikające w przypisanych im zadań. Przedłożona do wglądu dokumentacja wskazuje również, że na posiedzeniach Rady Wydziału była omawiana problematyka związana z systemem jakości kształcenia.

**W związku z powyższym można wnioskować, że struktura wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia jest przejrzysta, czytelny jest także zakres podejmowanych decyzji w zarządzaniu jakością. Należy także stwierdzić, że obowiązujący WSZJK został sformalizowany poprzez odpowiednie uchwały/zarządzenia. Posiada on określony aspekt funkcjonalny, czynnościowy, strukturalny oraz instrumentalny.** Odnosząc się tylko i wyłącznie do obowiązujących na Wydziale ram prawnych można wskazać, że procedury wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia obejmują, np.:

- ocenę pracy nauczycieli akademickich przez studentów w formie procesu ankietyzacji (zarządzenie nr 1/2014 Rektora AS z dnia 14.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia procedury ankietyzacji zajęć dydaktycznych),
- ocenę nauczycieli akademickich dokonywaną nie rzadziej niż co 2 lata lub w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł profesora zatrudnionego na podstawie mianowania nie rzadziej niż co 4 lata. Oceny dokonuje Wydziałowa Komisja Oceniająca Nauczycieli Akademickich (Statut § 82),
- składanie rocznych sprawozdań z działalności Katedr,
- analizę wyników egzaminu dyplomowego,
- badanie poprawności wypełniania kart kursów,
- badanie studentów w zakresie obciążenia pracą własną (godziny i ECTS),
- hospitacje zajęć dydaktycznych (zarządzenie nr 4/2014 Rektora AS w sprawie wprowadzenia procedury hospitacji zajęć dydaktycznych).

**Oceniając skuteczność systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu**

kształcenia, należy zauważyć, że mimo relatywnie krótkiego okresu, jaki upłynął od wdrożenia uchwałą Senatu nr 14/2012 z dnia 19 grudnia 2012 r., Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, na podstawie udostępnionej dokumentacji z działalności poszczególnych podmiotów (opracowania, wyniki analiz, sprawozdania, protokoły) identyfikuje się podejmowane działania w tym zakresie. Z uwagi jednak na proces wdrażania procedur, który jeszcze się nie zakończył, na podstawie analizy dokumentacji nie jest obecnie możliwe sformułowanie wyczerpującej oceny w tym zakresie.

- *w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.*

Na podstawie przedstawionej dokumentacji należy stwierdzić, że w proces zapewniania jakości kształcenia **włączono przedstawicieli interesariuszy wewnętrznych** tj. Władze Uczelni, Władze Wydziału, pracowników dydaktycznych oraz administracyjnych kierunku, studentów. Udział studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia posiada zinstytucjonalizowany wymiar: przedstawiciele tej grupy wewnętrznych interesariuszy wchodzi w skład Senatu i Rady Wydziału zgodnie z art. 61 ust. 3 oraz 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, a także są członkami gremiów związanych z funkcjonowaniem WSZJK tj. Rady Programowej oraz Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Jednym z elementów udziału studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia jest również udział w procesie ankietyzacji dotyczący oceny nauczycieli akademickich.

**W zakresie włączenia w proces zapewniania jakości kształcenia interesariuszy zewnętrznych, należy podkreślić, że również udział przedstawicieli tej grupy posiada zinstytucjonalizowany wymiar** m.in. poprzez członkostwo w Radzie Programowej dla kierunku grafika. Zebrana dokumentacja i opinie interesariuszy świadczą o współpracy z Takimi instytucjami jak: Trafo - Trafostacja Sztuki w Szczecinie – Centrum Sztuki Współczesnej, Muzeum Techniki – Zajeżdźnia Sztuki w Szczecinie, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny, Drukarnia i Wydawnictwo Kadruk, Fundacja BGK im. J. K. Steczkowskiego, Szczecińskie Towarzystwo Kultury, Piwnica Kany przy Teatrze Kany, Galeria w Alei Fontann, Szpital w Zdrojach, Zespół Szkół Publicznych w Golczewie, Urząd Miejski oraz SOSIR Słubicach. Podejmowane były wspólnie działania artystyczne, ekspozycyjne, warsztatowe, plenerowe oraz projektowe.

Wszystkie te działania wskazują na świadomy i pozytywny proces podejmowania przez jednostkę aktywizacji ich uczestników, beneficjentów procesu kształcenia i jego jakości.

#### **Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.**

| Zakładane efekty kształcenia | Program i plan studiów | Kadra | Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka | Działalność naukowa | Działalność międzynarodowa | Organizacja kształcenia |
|------------------------------|------------------------|-------|----------------------------------------|---------------------|----------------------------|-------------------------|
| wiedza                       |                        | X     | X                                      | X                   | X                          | X                       |
|                              |                        |       |                                        |                     |                            |                         |
| umiejętności                 |                        | X     | X                                      | X                   | X                          | X                       |
|                              |                        |       |                                        |                     |                            |                         |
| kompetencje społeczne        |                        | X     | X                                      | X                   | X                          | X                       |

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

-- nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

**Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego<sup>3</sup> w pełni**

**Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

1) Struktura wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia jest przejrzysta, czytelny jest także zakres podejmowanych decyzji w zarządzaniu jakością. Należy także stwierdzić, że obowiązujący WSZJK został sformalizowany poprzez odpowiednie uchwały/zarządzenia. Posiada on określony aspekt funkcjonalny, czynnościowy, strukturalny oraz instrumentalny. Oceniając skuteczność systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, należy zauważyć, że mimo relatywnie krótkiego okresu, jaki upłynął od wdrożenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, na podstawie udostępnionej dokumentacji z działalności poszczególnych podmiotów (opracowania, wyniki analiz, sprawozdania, protokoły) identyfikuje się podejmowane działania w tym zakresie. Z uwagi jednak na proces wdrażania procedur, który jeszcze się nie zakończył, na podstawie analizy dokumentacji nie jest obecnie możliwe sformułowanie wyczerpującej oceny w tym zakresie.

2) Na podstawie przedstawionej dokumentacji należy stwierdzić, że proces zapewniania jakości kształcenia włączono przedstawicieli interesariuszy wewnętrznych tj. Władze Uczelni, Władze Wydziału, pracowników dydaktycznych i administracyjnych kierunku, oraz studentów. Również udział przedstawicieli tej grupy interesariuszy zewnętrznych, posiada zinstytucjonalizowany wymiar

## 9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

| L.p. | Kryterium                                             | Stopień spełnienia kryterium |         |          |           |                 |
|------|-------------------------------------------------------|------------------------------|---------|----------|-----------|-----------------|
|      |                                                       | wyróżniająco                 | w pełni | znaczaco | częściowo | niedostatecznie |
| 1    | koncepcja rozwoju kierunku                            |                              | x       |          |           |                 |
| 2    | cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji |                              | x       |          |           |                 |
| 3    | program studiów                                       |                              | x       |          |           |                 |
| 4    | zasoby kadrowe                                        |                              | x       |          |           |                 |
| 5    | infrastruktura dydaktyczna                            |                              | x       |          |           |                 |
| 6    | prorowadzenie badań naukowych <sup>3</sup>            |                              | x       |          |           |                 |
| 7    | system wsparcia studentów w procesie uczenia się      |                              | x       |          |           |                 |
| 8    | wewnętrzny system zapewnienia jakości                 |                              | x       |          |           |                 |

**Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).**

Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki. Prowadzenie zajęć przez praktyków, wprowadzanie unikalnych programów nauczania, innowacyjność poszukiwań formalnych oraz otwartość na szerokie spektrum poszukiwań twórczych jest wpisana w ofertę kształcenia

W procesie określania koncepcji kształcenia, definiowania efektów kształcenia i dostosowywania do nich programów, na wizytowanym kierunku, biorą udział studenci, pracownicy, absolwenci oraz interesariusze zewnątrzni. Pozytywnie została oceniona spójność efektów kształcenia dla studiów w odniesieniu do wymagań formułowanych dla obszaru wiedzy, z którego kierunek się wywodzi. Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku, jednocześnie Zespół Wizytujący stwierdza, że Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia. Wszystkie składowe całego procesu edukacyjnego prowadzone na wizytującym kierunku tj: efekty

<sup>3</sup> Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość dla studiów I i II stopnia. Struktura programu studiów sprzyja mobilności studentów. Zespół Wizytujący pozytywnie ocenia fakt, że Władze Wydziału dużą wagę przywiązują do studenckich „praktyk”.

Liczba pracowników naukowo – dydaktycznych jak również struktura ich kwalifikacji w pełni umożliwią osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji przedstawionego programu studiów a jednostka całkowicie spełnienia wymagania dotyczące minimum kadrowego dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Zespół Wizytujący wysoko ocenia dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe i stwierdza, że są one adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia na danym kierunku studiów. Władze wydziału ocenianego kierunku prowadzą politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewniającą pracownikom dobre warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju

i za granicą.

Baza dydaktyczna w pełni pozwala na realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów oraz osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Wszystkie pracownie specjalistyczne w opinii ZW PKA są bardzo dobrze wyposażone, a niektóre z nich, wzorcowo.

Struktura wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia jest przejrzysta, czytelny jest także zakres podejmowanych decyzji w zarządzaniu jakością. Należy także stwierdzić, że obowiązujący WSZJK został sformalizowany poprzez odpowiednie uchwały/zarządzenia. Posiada on określony aspekt funkcjonalny, czynnościowy, strukturalny oraz instrumentalny.

Oceniając skuteczność systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, należy zauważyć, że mimo relatywnie krótkiego okresu, jaki upłynął od wdrożenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, na podstawie udostępnionej dokumentacji z działalności poszczególnych podmiotów (opracowania, wyniki analiz, sprawozdania, protokoły) identyfikuje się podejmowane działania w tym zakresie.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji należy stwierdzić, że proces zapewniania jakości kształcenia włączono przedstawicieli interesariuszy wewnętrznych tj. Władze Uczelni, Władze Wydziału, pracowników dydaktycznych i administracyjnych kierunku, oraz studentów. Również udział przedstawicieli tej grupy interesariuszy zewnętrznych, posiada zinstytucjonalizowany wymiar.

Sugeruje się poprawienie polityki informacyjnej Biura Karier, wprowadzenie bardziej szczegółowego opisu prac artystycznych w dołączonej dokumentacji zdjęciowej dyplomów

artystycznych oraz zwrócenie uwagi na procentowy udział przedstawicieli wszystkich wydziałów w Senacie Uczelni podczas opracowywania nowego statutu.

za Zespół Oceniający sporządziła  
prof. dr hab. Paulina Komorowska-Birger